

Reactie van het Platform Praktijkonderwijs op het wetsvoorstel pro onder passend onderwijs

In het Platform Praktijkonderwijs werken de scholen samen aan versterking van de onderwijskwaliteit van deze schoolsoort. Op de website www.platformpraktijkonderwijs.nl treft u meer informatie aan over dit Platform. Met deze notitie reageert het Platform op het conceptwetsvoorstel 'lwoo en pro onder passend onderwijs'. De inhoud ervan is ook per brief ter attentie gebracht van de staatssecretaris.

Uitgangssituatie

Het praktijkonderwijs is een schoolsoort en heeft als zodanig een eigenstandige positie in de Wet op het voortgezet onderwijs, net zoals dat voor het vmbo, havo en vwo het geval is. De scholen voor praktijkonderwijs participeren sinds de eeuwwisseling volledig in de reguliere samenwerkingsverbanden. De scholen krijgen per leerling een bedrag dat gelijk staat aan de bekostiging die een vmbo-school voor een lwoo-leerling ontvangt. Het praktijkonderwijs is al jaren qua leerlingenaantal al jaren stabiel. Het groeit niet.

Het praktijkonderwijs is bedoeld voor leerlingen die niet de capaciteiten hebben om mét hulp een vmbo-diploma te behalen. Op het praktijkonderwijs vindt toeleiding plaats tot de arbeidsmarkt, zodanig dat de leerling zo volwaardig mogelijk kan deelnemen aan de samenleving.

Toelating tot pro is voorzien van waarborgen, in het belang van de leerling

Omdat het praktijkonderwijs eindonderwijs is, en niet toeleidt tot een overheidserkend diploma, is tot op heden de bepaling van de toelaatbaarheid en de toelating met de nodige waarborgen omgeven. Dit voorkomt dat leerlingen onnodig op het praktijkonderwijs terechtkomen. De waarborgen houden in, dat de indicatiestelling op onafhankelijke wijze plaatsvindt door de RVC's, op basis van landelijke criteria die overal hetzelfde zijn. De bekostiging van de scholen vindt op basis van het leerlingenaantal plaats door OCW, op basis van landelijke geldende bedragen.

Kern van het bezwaar

Het wetsvoorstel om praktijkonderwijs ook onder de bekostigingssystematiek van passend onderwijs te brengen, doet geen recht aan de eigen aard van het praktijkonderwijs als schoolsoort én laat de waarborgen rond de bepaling van de toelaatbaarheid van leerlingen los. Daarmee wordt de leerlingen die – op basis van tamelijk objectieve en landelijk geldende normen - op deze schoolsoort zijn aangewezen, uiteindelijk geen recht gedaan.

Het voorstel leidt tot vergroting van klassen in het praktijkonderwijs

De bekostiging van het praktijkonderwijs is straks, met dit wetsvoorstel, afhankelijk van de besluitvorming daarover in de samenwerkingsverbanden. Zeker op termijn kan het samenwerkingsverband gaan bepalen dat het praktijkonderwijs minder bekostiging per leerling gaat ontvangen dan een vmbo-school nu voor een lwoo-leerling krijgt. Daarmee is het dan niet meer mogelijk de eigen aard van het praktijkonderwijs als schoolsoort overeind te houden; de omvang van de klassen zal in die situatie immers logischerwijze gaan toenemen.

Een schoolsoort vergt volledige bekostiging

We hebben al eerder aangegeven dat dit een curieus voorstel is; immers, tegen de gymnasia wordt ook niet gezegd dat ze de helft van hun geld per leerling maar bij het samenwerkingsverband moeten ophalen. Dit is echter wel precies wat er met het praktijkonderwijs gebeurt. Het is moeilijk te doorgronden waarom dit voor het praktijkonderwijs móet gebeuren. Het praktijkonderwijs is inhoudelijk sterk en groeit getalsmatig niet. Dat nu met dit wetsvoorstel belangrijke pijlers ónder deze schoolsoort worden weggeslagen, is voor de scholen eenvoudigweg niet te begrijpen.

Indicatiestelling wordt afhankelijk van bovenbestuurlijke financiën

Nog een belangrijk argument tegen het wetsvoorstel is, dat de onafhankelijkheid van de indicatiestelling er straks niet meer is. Deze wordt straks mede bepaald door de financiële uitdagingen waarvoor het samenwerkingsverband zich gesteld ziet. Financiële omstandigheden kunnen de inhoud en het verloop van de indicatiestelling tot het praktijkonderwijs in de verbanden gaan bepalen. Daarbij kunnen er verschillen gaan ontstaan tússeen samenwerkingsverbanden. Waardoor de indicatiestelling – en daarmee het bepalen van de toelaatbaarheid tot praktijkonderwijs – in het ene verband ánders gaat verlopen dan in het andere.

Leerlingen worden straks ongelijk behandeld

In 1998 is terecht met de nodige zorgvuldigheid tot waarborgen rond de toelaatbaarheid besloten. Die houden in: van de scholen en hun besturen onafhankelijke indicatiestelling en een knip tussen indicatiestelling en bekostiging. Met dit wetsvoorstel worden die waarborgen afgeschaft, omdat de beslissing over én indicatiestelling én bekostiging in één hand komen, namelijk bij het bestuur van het samenwerkingsverband. Dit leidt er dat straks je kans als leerling om goed, bij jou passend praktijkonderwijs te krijgen, wordt bepaald door de plek waar je woont. Niet door wat je kan.

Wat wil het praktijkonderwijs wél?

Het praktijkonderwijs kan zich kortom niet vinden in dit wetsvoorstel. Het praktijkonderwijs participeert al jaren in de samenwerkingsverbanden en zal zich de komende tijd ook langs die lijnen blijven inzetten voor sterk onderwijs, dat kwalitatief méér dan aan de maat is (zie ook de Onderwijsverslagen van de Inspectie) en dat getalsmatig niet groeit want bij haar kerntaak blijft.

Het praktijkonderwijs wil het wetsvoorstel gewijzigd zien op de volgende punten:

- Een bekostiging van het praktijkonderwijs als eigenstandige schoolsoort op basis van landelijk vastgestelde parameters
- Een indicatiestelling die onafhankelijk is van bovenbestuurlijke beslissingen over budgetten
- Een indicatiestelling die plaatsvindt op basis van landelijke criteria zodat praktijkonderwijs toegankelijk is en blijft voor die leerlingen die dat nodig hebben, in het héle land.

Uiteraard is het praktijkonderwijs bereid om nader over de inhoud van het concept-wetsvoorstel te overleggen.

Voor meer informatie over deze notitie kunt u contact opnemen met het secretariaat van het Platform Praktijkonderwijs, secretariaat@platformpraktijkonderwijs.nl